

«Ελεημοσύνη ἐστὶ καύσις καρδίας υπέρ πάσης της κτίσεως» (Αρχιμανδρίτης Στέφανος Αναγνωστόπουλος)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=165989>]

Εἴτε λόγον, εἰ ἔχεις λόγον νὰ πείς, δύναμιν λόγου, ρητορίαν, γνώσιν λόγου καὶ τὰ λοιπὰ, τότε θὰ τὸν διαθέσεις αὐτὸν τὸν λόγον πρὸς ωφέλειαν, πρὸς καταρτισμὸν τῶν ψυχῶν μετὰ πάσης ταπεινώσεως.

Εἴτε εὐχήν, δηλαδὴ προσευχήν, ἔχεις δύναμιν στὴν προσευχή σου, γιὰτί ἔχεις καθαρὴ καρδιά, ε, τότε μετὰ πολλῶν δακρῶν, θὰ τὴν διαθέσεις πρὸς βοήθειαν τῶν αδυνάτων. Πρὸς βοήθειαν τῶν πάντων.

Καὶ ὅλα αὐτὰ μᾶς τὰ λέγει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ὅταν ἀναλύει τὸν

μακαρισμό του κυρίου που λέγει:

- «Μακάριοι οι ελεήμονες ότι αυτοί ελεηθήσονται».

Με άλλα λόγια, ή με λίγα λόγια, μας λέγει ο Άγιος Ιωάννης ότι ελεήμονες δεν είναι μόνον εκείνοι που προσφέρουν υλικά αγαθά, αλλά και κείνοι που προσφέρουν τον πνευματικόν σωστικόν λόγον μετά ταπεινώσεως και την προσευχήν, μετά δακρύων εν τω κρυπτώ, και ο Θεός ο βλέπων εν τω κρυπτώ, αποδώσει εν τω φανερώ.

Και στις ημέρες μας έχει αποδειχθεί ότι πολύ λίγοι είναι εκείνοι που έχουν υλικές ανάγκες. Αλλά τις πνευματικές ανάγκες της πίστεως, τις έχουν όλοι και προπαντός οι Έλληνες.

Γι' αυτό και ο Άγιος Ισαάκ ο Σύρος, μας βεβαιώνει ότι η αρετή της πνευματικής ελεημοσύνης είναι ασυγκρίτως ευρύτερη της προσφοράς των υλικών αγαθών. «Ελεημοσύνη εστί καύσις καρδίας υπέρ πάσης της κτίσεως». Να καίγεται η καρδιά σου για ολόκληρη την κτίση.

Υπέρ πάντων των ανθρώπων. Για όλους τους ανθρώπους.

Υπερ πάντων των επί της γης και του ουρανού. Για όλα όσα βρίσκονται και πάνω στη γη, και πάνω στον ουρανό, αλλά και των δαιμόνων και των καταχθονίων, καύσις καρδίας και υπέρ αυτών.

- Είναι λιγάκι τολμηρό, αλλά αυτό συζητιέται κατ' ιδίαν στην Ιεράν Εξομολόγηση, για κείνους που έχουν λιγάκι θερμανθεί στην προσευχή. Και των «εν βασάνοις προγευσασμένων». Είναι κατηγορηματικός ο Άγιος Ισαάκ ο Σύρος. Και για κείνους που προγεύονται ήδη τα βάσανα της Κολάσεως, και «υπέρ παντός κτίσματος», και για κάθε κτίσμα, και «εκ της μνήμης αυτών». Και «εκ της θεωρίας αυτών». «Ρέουσιν οι οφθαλμοί αυτών πλήθος δακρύων».

Και προχωρώντας ακόμα ψηλότερα ο Άγιος Ισαάκ ο Σύρος μας λέγει ότι η νοερά ησυχία μετά της καρδιακής προσευχής και θερμής είναι ανωτέρα της ελεημοσύνης με την προσφορά των χρημάτων και των υλικών αναγκών ή κάποιων άλλων αγαθών. Να πώς μας το τονίζει:

- «Η εσωτερική ειρήνη και η νοερά ησυχία και η καρδιακή προσευχή, ιδίως της νυκτός μετά πάσης υπακοής, έχουν μεγαλύτερα αξία από το να τρέφεις πεινώντας, και να ειρηνεύεις με τις διδαχές σου τους διεστώτας». Έχει μεγαλύτερη αξία η νοερά ησυχία σαν προσφορά πνευματικής ελεημοσύνης προς τους πάντας όπως το ερμήνευσε πιο πριν, πιο πάνω, από το να τρέφεις πεινώντας και να προσπαθείς εκεί να ειρηνεύσεις εκείνους που φιλονικούν και κείνους που είναι διηρημένοι.

Αυτό το βλέπουμε στον σημερινόν ιδιαιτέρως εορταζόμενον Άγιον και Μέγα Αρσένιον. Όχι ότι δεν πρέπει να γίνονται τα έργα της υλικής προσφοράς, αλλά από πνευματικής απόψεως βρίσκονται ψηλότερα τα έργα της νοεράς ησυχίας.

Εμείς γνωρίζουμε όμως ότι ο Θεός αμείβει και ένα ποτήρι δροσερό νερό που θα δώσουμε σε έναν διψασμένο. Και «ου μη απωλέσωμεν τον μισθόν ημών». «Ου μη απωλέσει τον μισθόν αυτού», λέγει επί λέξει, Ματθαίος 1,42.

Άλλωστε βραβεύει κατά την Δευτέραν αυτού Παρουσία τους δικαίους που άσκησαν πρακτικόν έργον αγάπης. Ματθαίος, 25ο κεφάλαιον, 35-45. «Επέινασα και εδώκατέ μοι φαγείν. Εδίψασα και εποτίσατέ μοι. Ξένος ήμην και συνηγάγετέ με. Ησθένησα και επισκέψασθέ με. Γυμνός και περιεβάλετέ με. Εν φυλακή ήμην και ήλθετε προς με. Και εφόσον εποιήσατε ενί τούτων των ελαχίστων των αδελφών μου, εμοί εποιήσατε». Όλο όμως αυτό το πρακτικόν έργον της αγάπης και της ελεημοσύνης αδελφοί μου, πρέπει να γίνεται μετά διακρίσεως, εκεί που χρειάζεται.

Πού χρειάζεται;

Πόσον χρειάζεται;

Πότε χρειάζεται;

Αλλά και μετά πλήρης ιλαρότητος διότι «ιλαρόν δότην αγαπά ο Θεός».

Και τέλος ας μην ξεχνάμε πάλι το Αγιογραφικόν ότι ο ελεών πτωχόν δανείζει Θεόν. Και λαμβάνει τόκους όχι μόνον κατά την Δευτέραν αυτού Παρουσίαν, αλλά και ως εδώ αγωνιζόμενος εναντίον του κακού της αμαρτίας των παθών.

(συνεχίζεται)